

A HTMT HÍREI

A magyar mint tudományos nyelv – az akadémiai vitafórum továbbra is várja a köztestületi tagok véleményét

A magyar nyelv ápolásának ügye. Ez az a cél, amely 1825-ös alapítása óta a Magyar Tudományos Akadémia egyik legfontosabb küldetése, és ez az a cél, amelynek érdekében az Akadémia most nyilvános vitafórumot indít. A köztestület tagjai között időről időre véleménycsere zajlik a magyar nyelvnek tudományos nyelvként való használatáról. A nyilvános vitafórummal az MTA teret kíván biztosítani annak, hogy a felmerülő javaslatok, szempontok, érvek és ellenérvek a szélesebb tudományos közösség előtt is ismertté váljanak. [...] A fórumhoz a köztestület tagjai AAT- vagy intézeti eduID-azonosítóval tudnak csatlakozni az alábbi webcímen, ahol a bevezető cikkek alapján hat kiemelt témában várják továbbra is a hozzászólásaikat...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

MNHP módszertani konferencia az EME-ben

Az Erdélyi Múzeum-Egyesület a Magyar Nemzeti Helynévtár Programjával együttműködve módszertani konferenciát tartott Kolozsváron, az EME székházában és Marosvásárhelyen a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetemen Módszertani problémák a Magyar Nemzeti Helynévtár fejlesztésében címmel. Az előadók a Magyar Nemzeti Helynévtár Program Irányító Testületének tagjai. [...] A kiskonferencián az alábbi öt előadás hangzott el...” Forrás: EME.ro: [teljes cikk >](#)

Ókortörténeti előadássorozat az EME-ben: Urák Malvinka előadása

Az EME I. Szakosztályának szervezésében ókortörténeti tematikájú előadássorozatra kerül sor kolozsvári szakemberek bevonásával. A sorozat negyedik előadását 2024. január 15-én, hétfőn, 18 órai kezdettel Urák Malvinka régész, az Erdélyi Nemzeti Történeti Múzeum munkatársa tartja az EME székházának előadótermében, az alábbi témáról: Vaskori harcosok, jelenkori hősök. Az "oláhszilvási" kelta harcos sírja és a Teleki-gyűjtemény megmentése. [...] Gr. Teleki Domokos (1880-1955) művelődéstörténész, [...] 1918-előtt Gernyeszegen található magánmúzeumának [...] a legkiemelkedőbb egy késő vaskori lelet együttese, amely a feltételezések szerint szántás közben került elő az oláhszilvási határban, egy kelta harcos sírjából...” Forrás: EME.ro: [teljes cikk >](#)

AUSZTRIA

Egy napra a hat államilag elismert népcsoport került a középpontba a parlamentben

Az egész napos találkozót Wolfgang Sobotka (ÖVP), a Nationalrat elnöke nyitotta meg. Az elnök emlékeztetett: két éve hívták életre a népcsoportok dialóg fórumát a parlamenti pártok képviselőivel azért, hogy az aktuális kihívásokról nyíltan folyhassék a párbeszéd. A nap bevezető előadását Emma Lantscher, a Grazi Egyetem kutatója tartotta, aki a nemzeti kisebbségek védelméről szóló keretegyezmény 25. évfordulója tükrében ismertette a népcsoportok helyzetét. Elhangzott: az oktatás, a digitalizáció és a fiatalok bevonása terén van még teendője az államnak. [...] A népcsoporttanácsi elnökök kerekasztalában Somogyi Attila, a Magyar Népcsoporttanács elnöke [...] felhívta a figyelmet arra, hogy a magyar kétnyelvű oktatás továbbra sem megoldott Bécsben, noha a 2001-es népszámláláskor 26.000 magyar identitású osztrák lakost mutattak ki a fővárosban. [...] December 13-án, szerdán tartja a Magyar Népcsoporttanács a soron következő ülését. Ez alkalommal át fogják beszélni a Népcsoportok Napján a parlamentben szerzett tapasztalataikat...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Konferencia a burgenlandi magyarokról

Magyarok Burgenlandban. A regionalitás mint történelmi kategória címmel a régió és a magyarság álltak a Bécsi Egyetem, a Szegedi Egyetem és az ÖIUS – Osztrák Magyarságtudományi Intézet közös háromnapos multidiszciplináris konferenciájának középpontjában, melyet december 6-8. között tartottak Felsőőrben. A megnyitón röviden bemutatták az idei év elején megjelent „Region der Vielfalt/ Sokszínűség vidéke” című tanulmánykötetet. [...] Felsőőrben a Református Egyházközség levéltárát vizsgáltam és abból készítettem egy előadással”, foglalta össze Csire Márta, a Bécsi Egyetem Finnugor Tanszékének magyar lektora. [...] Közel 20 előadót sikerült az idén meghívni. A konferencia eredményeként nemcsak egy újabb kötet megjelenését tervezzük, hanem egy sorozatot is be szeretnénk indítani, Burgenland történelmi, irodalom- vallástörténeti vonatkozásairól”, mondta el a szervezők részéről Seidler Andrea, az ÖIUS elnöke, valamint a Magyar Tudományosság Külföldön Elnöki Bizottság tagja...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Mesterséges intelligencia a fordításban

A Bécsi Egyetem Fordítástudományi Központja (ZTW) a kutatás és az oktatás területén a nyelvi és kulturális akadályokon átvívelően, a kommunikáció minden formájával foglalkozik. A Transzkulturális Kommunikáció szak pedig a szerteágazó igényeknek próbál meg eleget tenni, így a 14 oktatott nyelv között a magyar is helyet kapott a tanszéken. [...] „Sokáig úgy gondoltuk, hogy a magyar nyelvvel biztonságban vagyunk, mivel annyira különbözik a többitől, hogy sose vagy lényegében, csak a távoli jövőben lesz erre algoritmus, de ez nem így lett. Kivonni viszont nem lehet az embert ezekből a klasszikus fordítási folyamatokból” – hangsúlyozta Krajcsó Zita, a Bécsi Egyetem Fordítástudományi Központjának magyar lektora...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Már működik a beléptető rendszer Somfalván

December 1. óta működik a Somfalvát Ágfalvával összekötő úton felállított beléptető rendszer. A határátkelő gépjárművel ismét járható – igaz, csak azok számára, akiknek az önkormányzat kiadta az ehhez szükséges engedélyt. Az önkormányzat szerint eddig mintegy 300 kérelem érkezett a gyalogos zóna autós használatára. Mintegy 25 engedélyt már ki is adtak. [...] A magyar ingázók mindenestre a korábbiakhoz hasonlóan most is csak a határig hajtanak. Ott leparkolnak, átgyalogolnak a határ túlsó oldalára, majd a Somfalván hagyott saját vagy közös autójukkal hajtanak tovább ausztriai munkahelyükre...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Évzáró néptáncgála a bécsi Délibábnál

Éjjel két óráig ropták a táncot a Délibáb Bécsi Magyar Kultúregyesület hagyományos évzáró gálájának résztvevői és fellépői december 2-án. A szombati havazás ellenére is mintegy 200 látogató vett részt a rendezvényen, amelyen különböző előadásokat láthattak az érdeklődők. A gálát az egyesület legfiatalabb tagjai nyitották meg hagyományos somogyi táncokkal. Ezt követte a 19. századot, a magyar nemzeti költők, Petőfi, Kölcsey és Madách korát idéző táncszínházi előadás. A 40 perces táncbemutató különböző tájegységek magyar táncait mutatta be...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

SZLOVÉNIA/MURAVIDÉK

Ismét a kétnyelvű űrlapokról

Az Országgyűlés nemzetiségi képviselőcsoportja – vagyis Felice Žiža olasz és Horváth Ferenc magyar nemzetiségi képviselők – a szlovén kormányhoz intézett képviselői kérdést, illetve kezdeményezést a kétnyelvű űrlapokkal kapcsolatosan. [...] A két említett nemzetiségi képviselő úgy véli, a kétnyelvű területeken minden ügyfélnek joga van, hogy kétnyelvű beadványt adjon le az állami vagy önkormányzati szervekhez, illetve kétnyelvű űrlapot – ennek kétnyelvű mellékleteivel – használjon. A szlovén Alkotmánybíróság 2008-as döntése értelmében az űrlapokat, illetve az egyéb dokumentumokat nem kell lefordítani szlovén nyelvről magyarra vagy olaszra – ahogy ez a képviselők szerint a gyakorlatban zajlik –, hanem eleve két nyelven, szlovénul és a kisebbségi nyelvek egyikén kell elkészülniük. [...] A kormány nem ért egyet a kezdeményezéssel...” Forrás: Nepujstag.net: [teljes cikk >](#)

December 11-én újra begördült a vonat

A lendvai vasútállomáson hétfőn 11.30-kor népes tömeg, népviseletbe öltözött népi énekesek és zeneszó várta a Muraszerdahely irányából érkezőt vonatot, mellyel néhány éves szünet után újra helyreállt a vasúti összeköttetés Lendva és Csáktornya, illetve Varasd között. Csáktornyáról, illetve Horvátországból 1998-ig, amíg a vasúti összeköttetés meg nem szakadt, közlekedtek menetrendszerinti járatok Lendvára. Majd Lendva és Muraszerdahely kezdeményezésére 2014-ben újraindították a vasúti közlekedést, melyet a covid-járvány idején felfüggesztettek...” Forrás: Nepujstag.net: [teljes cikk >](#)

Az iskolások örömmel szerepeltek a Karitásztalálkozón

A Muraszombati Egyházmegyei Karitásztalálkozó és a Dobronaki Plébániai Karitásztalálkozó szervezésében zajló, a „Jóság hívó szava” című jótékonyági rendezvényen Dobronakon – amelyen ezúttal a különleges bánásmódot igénylő gyermekeket tanító muraszombati, radgonai és lendvai iskolák számára gyűjtöttek – 4.800 euró gyűlt össze...” Forrás: Rtvsllo.si: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Podcast: A magyarok fotóversenye

December 12-én nyílt meg a lendvai Színház- és Hangversenyterem előcsarnokában a Magyar Fotóművészek Világszövetsége (MFVSZ) által 2022-ben rendezett, immár 22. Nemzetközi Magyar Fotószalon című kiállítás, amely január 5-ig lesz látogatható. A tárlatot Magdó István, az MFVSZ alelnöke méltatta. [...] A szervezet hat régióra tagolódik, amelyeket alelnökök vezetnek. Én Romániáért, Szlovéniáért, Szerbiáért, valamint Horvátországot érdekel, és idén először Lendvára is elhoztam a kiállítást – nyilatkozta lapunknak Magdó István erdélyi fotóművész...” Forrás: Nepujstag.net: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Múltidéző: Illegális határátlépők, szökevények 1945 után

A második világháború utáni években gyakori volt az illegális határátlépés a muravidéki szakaszon is, aminek különböző okai voltak. [...] Lehetetlen megállapítani, hogy a két irányban hány személy lépte át a visszaállított magyar–jugoszláv határt, de kétségtelenül – az 1956-os magyarországi forradalom megtorlása utáni magyar menekülők nélkül, velük ebben a cikkben nem foglalkozunk – több volt közöttük a jugoszláv állampolgár. [...] Göncz László, az MTA külső köztestületi tagjának írása...” Forrás: Nepujstag.net: [teljes cikk >](#)

Kitekintő: A szlovéniai horvátok a kisebbségi státusz elérését szeretnék

A Szlovéniai Horvát Egyesületek Szövetségének szervezésében november 29-én a lendvai Városházán nemzetközi szimpóziumot tartottak „Horvátok Szlovéniában ma” címmel. A szimpózium alapja a zágrábi Ivo Pilar Kutatóintézet által készített, „A horvát nemzeti identitás az asszimiláció és az integráció között” című projekt volt, amely keretében több szlovéniai városban, köztük Lendván is kérdőívek formájában vizsgálták a horvát népesség nemzeti kötődését...” Forrás: Nepujstag.net: [teljes cikk >](#)

HORVÁTORSZÁG

HMDK-közyűlés Pélmonostoron

A nemrég átadott Liszt utcai magyar óvoda és kulturális központ rendezvénytermében került sor a Horvátországi Magyarok Demokratikus Közössége (HMDK) rendes évi közgyűlésére múlt szombaton. A HMDK igen sokrétű és rendkívül jelentős tevékenységéről Jankovics Róbert, a HMDK elnöke számolt be. A Horvátországi Magyarok Demokratikus Közössége ebben az időszakban nemcsak a horvátországi magyarok egyetlen országos szervezetévé nőtte ki magát, hanem megbízható partnere lett Magyarországnak, illetve az utóbbi hat évben Horvátország kormányának is... [...] Potápi Árpád János: Sem Horvátországban, sem más Kárpát-medencei régióban egyetlen nemzeti közösség sem bír el több etnikai pártot vagy szervezetet, mert az megosztja az erőit...” Forrás: Kepesujstag.com: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

ROMÁNIA/ERDÉLY

Bűncselekménynek nyilvánították az iskolai vagy egyetemi szexuális zaklatást

A törvény által megszabott határértékek egyharmadával nő a hivatali tisztség szexuális visszaélésre való kihasználásáért járó büntetés, ha az elkövető iskolai vagy egyetemi tanár, az áldozat pedig a tanulója vagy a diákja...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Interjú: A magyar többségű megyék felszámolását az RMDSZ nem fogadja el

A magyar többségű megyék felszámolását az RMDSZ nem fogadja el – jelentette ki Antal Árpád, Sepsiszentgyörgy polgármestere, aki az ország ismét terítékre került közigazgatási átszervezéséről kifejtett véleményében a magyarságot érintő veszélyekre is figyelmeztetett, és két új közigazgatási szint létrehozását javasolja. [...] A téma azonban változatlanul foglalkoztatja a politikusokat, és 2025-ben újra elővehetik. A jelek nem biztatók: a magyarsággal még legbarát-ságosabb USR-s tervezet „csak” Brassó megyéhez csatolná Háromszéket és Hargita megyét. [...] Az előjáró szerint a nemzetközi egyezmények – köztük az Európa Tanács regionális chartája, amelyet Románia is aláírt, és amely kimondja, hogy nem lehet átszervezni közigazgatási egységeket az etnikai arányok megváltoztatása árán – védenek valamennyire. [...] 2024 „szuperválasztási év” lesz, már most mindenki erről beszél...” Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Könyv készült a kolozsvári magyar iskolák kálváriájáról

Harminc évvel ezelőtti, a kolozsvári magyar tannyelvű iskolákat és az ott tanító pedagógusokat, igazgatókat – szélesebb körben a kolozsvári magyarságot – megalázó történéseket elevenítenek fel a szerzők a Szöcs Judit nyugalmazott tanár, a Romániai Magyar Pedagógusok Szövetségének volt alelnöke által összeállított kötetben, amelynek címe – Nem némulhatunk el! – egyszerre emlékeztet és emlékezik az 1990-as évek kolozsvári magyar tanügyi helyzetére, az akkori nacionalista városvezetés és kevés megértésről tanúskodó megyei tanfelügyelőségre. [...] A kötet írásaiból kirajzolódott az 1990-es évek korszelleme, amely nyílt, dinamikus és erőszakos volt, továbbá egyfajta amatőrízmus jellemzi...” Forrás: Szabadsag.ro: [teljes cikk >](#)

Cserkész a fronton: Bemutatták Szentpáli Szabó László emlékiratait

A történelem eseményeit általában az iskolapadban, a tankönyvekből, esetleg múzeumi látogatásokból ismerjük meg. A személyes történetek azonban segíthetnek abban, hogy ezeket a tényeket ne elfelejtsük, hanem közelebbinek érezzük. Többek között ezt a célt szolgálja Szentpáli Szabó László Farkaskölykök című kötete, amelyet a Vallásszabadság Házában mutattak be kedden délután. [...]

Jánky Mária Erzsébet, a Kolozsvári Magyar Opera zeneművésze kötetbe szerette volna rendezni édesapja emlékiratait. Kezdetben a Szabadság napilap hasábjain közölték az iratokat részleteiben...” Forrás: Szabadsag.ro: [teljes cikk > teljes cikk 2 >](#)

Kötet: Egyházaink a legjobb tartópilléreink

Egyházaink nemzetmegtartó erejéről tanúskodik a Kárpát-medence történelmi egyházainak magyar főpásztoraival, illetve jeles egyházi személyiségekkel készült interjúkötet. A Kárpátországi szolgálat a Székelyföldi Magyar Újságírók Egyesülete (SZMÚE) negyedik könyve, amelyet baráti hangulatú rendezvényen mutattak be kedd este Sepsiszentgyörgyön a Bod Péter Megyei Könyvtár Gábor Áron-termében. [...] Egy ökumenikus szellemben fogant összegezésről van szó – szögezte le Szekeres Attila, az MTA külső köztestületének tagja, a kötet egyik szerzőjeként és szerkesztőjeként. [...] A kötetben szereplő húsz interjút romániai, magyarországi, felvidéki, kárpátaljai és vajdasági újságírók készítették, de egy Ausztráliába kitelepedett egykori tévériporter is bekapcsolódott, a felkeresett egyházi vezetők között pedig református, unitárius, evangélikus, római katolikus és magyar ajkú görög katolikus vallású is van...” Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

Podcast: Transtelex Dialóg az erdélyi etnikumközi viszonyokról

A Transtelex Dialóg decemberi kiadásában a román-magyar viszony különböző aspektusait járta körbe Cseke Péter, a portál főmunkatársa, Horváth István, szociológus, Szilágyi N. Sándor, nyelvész, egyetemi tanárok, az MTA külső köztestületének tagjai, valamint Rostás-Péter István, újságíró-műfordító és Smaranda Enache, emberjogi aktivista. [...] Bevezetésként Cseke Péter felelevenített néhányat azok közül a „románágélményei” közül, amelyek mondhatni tipikusak egy kisebbségi magyar számára. [...] A román-magyar viszony nem vonatkoztatható el a többség-kisebbség viszonytól, és ilyen értelemben elsősorban a román többségen múlik a viszony javulása, mutatott rá a moderátor, és megkérte a meghívottakat, hogy reagáljanak erre a felvetésre. [...] Szilágyi N. Sándor: „a problémáinkat valahogy mindig a románok nélkül, őket kihagyva szerettük volna megoldani, úgy, hogy velük minél kevesebb dolgunk legyen...” Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#)

75 éve alakult a Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet

Az erdélyi magyar protestáns lelkészképzést biztosító, egyetemi fokozatú intézményben a négy történelmi egyház vezetője és meghívottjaik idézték fel az 1948-as történéseket és következményeit. [...] Kató Béla, az Erdélyi Református Egyházkerület püspöke szerint a román kommunista hatalom nehézséget akart okozni a kisebbségi protestáns egyházaknak. [...] „A hatalom azonban nem számolt egy nagyon fontos erdélyi történelmi ténnyel: hogy itt a tordai ediktum szellemében akármilyen különbözőségek is voltak a különböző felekezetek között, a közös ellenséggel szemben mindig együtt tudtak harcolni.” [...] Kovács István, a Magyar Unitárius Egyház püspöke emlékeztetett: 1948-ban 468 római katolikus, 531 református, 8 evangélikus, 38 unitárius és 226 száz evangélikus iskolát zártak be. Teológiai tanárokat hurcoltak meg...” Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

SZLOVÁKIA/FELVIDÉK

Podcast: 30 éve Szlovákiában: Közművelődés

Sorozatunk tizenharmadik epizódjában egy olyan nehezen körülhatárolható terület bemutatása következik, amely a közművelődést érinti. Az összeállítás megszólalói a szlovákiai magyar közművelődésben tevékenykedő, illetve azt segítő személyek, rajtuk keresztül szót ejtünk az egyes közművelődési területekről, országos rendezvényekről, országos hatáskörű intézményekről, illetve ezek finanszírozásáról is...” Forrás: Patria24.sk: [teljes cikk >](#)

Párkány: Fejlesztési fórumból óvodavédelem

A város új, 2030-ig terjedő, hosszú távú területfejlesztési tervének nyilvános ismertetése elég hamar váltott át a Hársfa utcai magyar óvoda és az Ady utcai szlovák óvoda megmaradásáért küzdő szülők fórumává. Ami nem csoda, mert jövő szeptembertől mindkét óvodaépületet bezárnák. A polgármester szerint igenis lépni kell, mert százezrekre rúg a különbség az állami támogatás és a város által az óvodákra fordított valós költségek közt, így fenntartóként már mindkét oviban beiratkozási tilalmat rendeltek el. [...] Több szülő kifogásolja, hogy bár az önkormányzat a demográfiai adatokra és a gazdasági helyzetre hivatkozik a városi óvodák optimalizációja kapcsán, eddig egyetlen elemzést és adatot sem láttak...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk > teljes cikk 2 >](#)

Tanári konferencia Komáromban: Történelemtanárok a történelemoktatásról

Pro Selye Univerzitas civil szervezet és a szlovákiai magyar Történelemtanárok Társulása a közelmúltban Komáromban tanári konferenciát tartott, melynek az volt a célja, hogy közelebb kerüljön egymáshoz az egyetemi történelemdidaktikai kutatómunka és a közoktatás történelem tanítási gyakorlata. Tamás Ákos helyszíni összeállítása...” Forrás: Patria24.sk: [teljes cikk >](#)

Podcast: A kortárs magyar irodalom legnagyobbjait fordítja szlovákra

Deák Renáta Pozsonyban született, Somorján nőtt fel, a pozsonyi Comenius Egyetem Bölcsészettudományi Karán végzett szlovák-hungarológia szakon. A PhD fokozatot a Szlovák Tudományos Akadémia Világirodalmi Intézetében szerezte. Magyar irodalmat fordít szlovákra, ő a magyar-szlovák és szlovák-magyar műfordítók koordinátora, fordítói szemináriumokat szervez. [...] Deák Renáta műfordítóval Molnár Norbert beszélgetett a Pátria rádióban...” Forrás: Patria24.sk: [teljes cikk >](#)

Pozsonyi Magyar Szakkollégiumban rendezték meg „A mi/y – párhuzamos buborékok c. eseményt

Hétfőn este ugyanis egy égetően aktuális témát boncolgattak a Pozsonyi Magyar Szakkollégiumban. [...] Ráadásul mindez szlovákul zajlott, ami senkit sem zavart. Michal Vašečka szociológus, Bandor Éva és Lošonská Dékány Nikolett színésznők valamint Lucia Molnár Satinská részvételével. [...] Niki szerint – aki most a nyitrai színház társulatának tagja, és szlovák férje van – a hazai magyar iskolák zömében ódsi módon tanítják a szlovákokat, a genitívvel és az írók életrajzainak biflázásával telik az idő a hasznos konverzáció helyett...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

Kötet: „Elmondom hát mindenkinek...” A kisebbségi lét tanúja

E címmel került sor könyvbemutatóra a Párkányi Plébánia Mariánum Lelkipásztori Központjában. Fóthy János közelmúltban megjelent könyve egy tanúságtétel, vagy nevezhetnénk krónikának is. [...] A könyvbemutatót megnyitotta és a vendégeket köszöntötte Fóthy Zoltán esperes- plébános, aki a művet és szerzőjét régóta ismeri. [...] A szerző ezen esten is felidézte élete azon szakaszait – valóban a gyermekkortól kezdve – melyekben megélte, megtapasztalta, megszenvedte, megharcolta a kisebbségi lét minden stációját az elmúlt több mint nyolcvan éve alatt...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Megjelent Póda Erzsébet Macskakő című novelláskötete

Megjelent Póda Erzsébet Macskakő című novelláskötete, amelyet Dunaszerdahelyen, a Szlovákiai Magyar Művelődési Intézet nagytermében mutatott be Nagy Tibor. Az író-olvasó találkozó után az író néhány kérdés megválaszolására is szakított időt. Nagy Tibor a könyv előszavának felolvasásával indította az estet, majd megállapította, hogy a bevezető szöveg nagy hányada a döntésekről szól...” Forrás: Muzsa.sk: [teljes cikk >](#)

Múltidéző: Adventi időszak 1989-ben Kassán

1989. november 17-e már csak egy régi, egyre jobban elhalványuló emlék. [...] Legtöbben a Kassai Magyarok Baráti Társasága tagjaként kapcsolódtak be az eseményekbe. [...] Vass és Szesztay egy alkalommal Bibó Istvánról tartottak előadást a Csemadokban. Ezt követően a helyi pártbizottság elővette Kolár Pétert, hogy ez mi akart lenni. Ő pléhpofával azt válaszolta, kísérleti műsor. – Hogy-hogy? – Kíváncsiak voltunk, miképpen hat a fiatalokra az ellenséges propaganda. [...] Részben ezt a felejthetetlen a hangulatot idézte Veres Tímea történész, aki nekilátott feldolgozni az akkori történések egyik szeletét, a kassai és kelet-szlovákiai magyarok szerepét a bársonyos forradalom idején. Ami meglepte Veres Tímeát kutatásai során, hogy a nyugat-szlovákiaiak mennyire nem tudták, mi zajlik keleten. Ez vonatkozott az Új Szóra is...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

UKRAJNA/KÁRPÁTALJA

EU-csúcs: Középpontban Ukrajna uniós csatlakozása

Megkezdődött az uniós tagországok állam- és kormányfőinek kétnaposra tervezett brüsszeli csúcstalálkozója, amelyen az Európai Tanács tagjai megbeszélést folytatnak Oroszország Ukrajna elleni háborújáról, az Ukrajnának nyújtandó további uniós támogatásról, az ország uniós csatlakozásának kilátásairól. [...] Ukrajna hihetetlen erőfeszítéseket tett az uniós feltételek teljesítése érdekében – jelentette ki Josep Borrell, az Európai Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője Brüsszelben, a kétnapos EU-csúcsot megelőzően csütörtökön...” Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#)

Diplomáciai nagyüzem Kárpátalján

Igazi diplomáciai nagyüzem zajlik a napokban annak érdekében, hogy az Európai Unió tagállamai áldásukat adják arra, hogy Ukrajna elkezdhesse a csatlakozási tárgyalásokat. Kijev minden lehetséges eszközzel győzködi Budapestet arról, hogy támogassák Ukrajna szándékát az e heti brüsszeli EU-csúcson. Mindeközben munkalátogatásra Kárpátaljára érkeztek az Európai Unió tagállamai ukrajnai diplomáciai képviselőinek vezetői. Viktor Mikita katonai kormányzó és Roman Szaraj, a megyei tanács

elnökének kíséretében a küldöttség Beregszászba látogatott el, ahol a helyi magyar közösség mindennapjaival ismerkedtek. A látogatás kapcsán Orosz Ildikót, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola elnökét kérdeztük: Érdekes volt a megkeresés, hiszen az elmúlt tíz évben senki nem jött tájékozódni... [...] Az ukrajnai diplomáciai erőfeszítések keretében helyi kisebbségi magyarok egy nyílt levelet is írtak a magyar kormányfőnek és Charles Michelnek, az Európa Tanács vezetőjének. Ebben azt kérik, támogassák az Ukrajna európai uniós tagságáról szóló tárgyalások megkezdését elindító döntést, amely 2023. december 14–15-re van napirendre tűzve a brüsszeli EU-s csúcson. [...] Gulyás Gergely szerint nyomás alatt írhatták alá a kárpátaljai polgármesterek az Orbánnak írt levelet...” Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#)

Ismét Schink István a munkácsi magyar iskola igazgatója

Ismét Schink István a Munkácsi 3. Számú II. Rákóczi Ferenc Középsiskola igazgatója. A Munkácsi Városi-Járási Bíróság harmadjára is kimondta, hogy jogtalanul menesztették a tanintézmény éléről. A jó hírt maga az oktatási intézmény közölte közösségi oldalán. [...] A vezető már elfoglalta székét, azonban a két ukrán igazgatóhelyettes maradt. A fordulat előtt arról kérdeztem Popovics Pált, milyen a légkör az iskolában. A pedagógus akkor úgy fogalmazott: „nem egészséges”. Megtudtuk, habár az iskolában már többségében nem magyar gyerekek tanulnak, a fiatalok mégis fel voltak háborodva azon, hogy az igazgatóról rájuk szólt, miszerint a szünetben ne beszéljenek magyarul, és neki kizárólag ukránul köszönjenek...” Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

SZERBIA/VAJDASÁG

Elemzés: A vajdasági magyar sajtó szinte védtelen a dezinformációs narratívákkal szemben

A dezinformációs narratívák átvételét és továbbterjesztését vizsgálta a határon túli magyar kisebbségek nyilvánosságára és politikai diskurzusára vonatkozóan a Political Capital legújabb, Médiahegemonia és propaganda a határon túl című tanulmányában. A kutatás megállapította, hogy a regnáló magyar kormány – politikai, szervezeti és pénzügyi eszközök révén – hegemon pozíciót épített ki a határon túli magyar közösségek médiaterében. [...] Az elemzést egy 2023. január 1-je és július 15-e között vett, 1245 elemű mintára alapozták a kutatók. Ezeknek a tartalmaknak 40%-a a háborúval, 29%-a a migrációval, 19%-a a genderrel, és 12%-a a szankciókkal kapcsolatos dezinformációt terjesztett. [...] A magyar kormány több csatornán keresztül támogatja a vajdasági magyar közösséget. [...] A BGA-n keresztül folyósított forrásoknak mintegy tizedét (kb. 14 millió eurót) fordították a média támogatására. Ezeknek a támogatásoknak a 95%-át a felsorolt médiaházak kapták...” Atlatszo.rs: [teljes cikk >](#)

Gyász hír: Gubás Jenő, az Aracs alapítója

Életének 86. évében, hosszú, súlyos betegség után elhunyt Gubás Jenő fül- orr- és gégeszakorvos, közíró. Fül-orr-gégész volt a szabadkai Városi Közkórházban, ahol a gyermek fül-orr-gégészeti osztályt vezette, mint főorvos. [...] 1997-ben Szabadkán a vezetésével megalakult az Aracs civil szervezet. 1998-ban megalapította az Aracs-díjat, -érmet és az Aracs-Főnix-díjat. 2003-ban a civil szervezet első öt éves tevékenységét bemutató dokumentumkötettel (Minden magyar felelős minden magyarért) könyvkiadás is indult, Aracs Könyvek sorozattal. [...] Magyarorszo.rs: [teljes cikk >](#)

Aláírták a Dél-bácskai Magyar Ösztöndíjprogram szerződéseit

A Vajdasági Magyar Ifjúsági Központ az idén második alkalommal hirdette meg a Dél-bácskai Magyar Ösztöndíjprogramot. A felhívásra azok a magyar tannyelvű tagozatra járó, középsiskolás diákok jelentkezhetnek, akik Újvidék, Temerin vagy Óbecse község területén tanulnak. [...] A csaknem 160 pályázóból 140-en részesültek egyszeri anyagi támogatásban, amelynek összege a pontrendszer függvényében 5-8 ezer dinár [...] emelte ki Albert Éva a VMIK elnöke...” Magyarorszo.rs: [teljes cikk >](#)

Kerekasztal-beszélgetést tartottak a Szabadkai Városi Könyvtárban

A Szabadkai Városi Könyvtár Helytörténeti esték című rendezvénysorozatának záróeseményét tartották meg kedd este, egy kerekasztal-beszélgetés formájában, Helyismereti kutatóink és bibliográfusaink címmel. A résztvevők többek között az MTA külső köztestületének tagjai: Cindori-Šinković Mária, Mészáros Zoltán valamint Nevenka Bašić-Palković, Bažant Éva, Plankos Judit, Mile Tasić és Papdi Izabella voltak. A moderátor Bognár Irén fő könyvtáros volt. [...] A beszélgetés során a résztvevők a saját emlékeiket idézték fel, tapasztalataikat osztották meg, szó esett egyebek közt a bibliográfiák fontosságáról is. [...] Cindori-Šinković Mária a sajtóanyag, a helyi lapok és a folyóiratok tanulmányozását hangsúlyozta. [...] Mészáros Zoltán történész szemmel is megvizsgálta a könyvek, a könyvtár jelentőségét...” Magyarorszo.rs: [teljes cikk >](#)

Vélemények: Odaszólásról és statisztikákról

Az utóbbi hónapokban több statisztika is megjelent a magyarság fogyásáról. [...] December 4-ei számában érdekes összehasonlítást közölt a Népszava annak kapcsán, hogy a szerbiai Sajtószabadság Alapítvány és a CEU Demokrácia Intézete közös konferenciát szervezett Budapesten a népesség fogyásáról. Az utóbbi harminc év számai anyaországi és minden szomszédos országbeli közösségben jelentős fogyásról tanúskodnak, s ezek alapján állítják, hogy a diaszpórát is beleszámítva semmiképpen sem lehetünk már 15 millióan. Az anyaországi fogyás a harminc év alatt 769 ezer, mi pedig Szerbiában a harminc év alatt totál megfeleztünk. [...] Romániában, Szlovákiában és nálunk is a pocsék magyar demográfiai mutatók miatt a magyar pártok elkerülhetetlenül zsugorodnak. A vezetőik sikerének mércéje ezért csakis az lehet, hogy a zsugorodást mennyire tudják lassítani. [...] A „kettős állampolgárság” által generált kivándorlási hullám aztán mindent felülírt...” Vajma.info: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)